

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

Όχι μόνο αγγλικά

Μπορεί να μιλά κανείς για Ένωση των χωρών της Ευρώπης σε ισότιμη βάση, χωρίς η γλώσσα κάθε κράτους-μέλους να έχει στην πράξη τον σεβασμό που αρμόζει στον λαό της χώρας, ο οποίος εκφράζεται μέσα απ' αυτήν; Όχι, φυσικά, γιατί η γλώσσα ενός λαού, πέρα από βασικό στοιχείο ταυτότητας, είναι συγχρόνως και αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς του. Άλλωστε, ως ιστορία των λέξεων, ως γλώσσα της λογοτεχνίας, ως γλωσσική παράδοση του τραγουδιού, των λαϊκών αφηγήσεων, του θεάτρου, της επιστήμης, της διανόησης και γενικότερα της έκφρασης ενός λαού δεν επιτρέπεται να απαξιωθεί ούτε να τεθεί «εις ήσσονα¹ μοίρα» έναντι της γλωσσικής έκφρασης άλλων λαών.

Ωστόσο, το «γλωσσικό μονοπώλιο²» δεν είναι φυσική κατάσταση για την επικοινωνία των λαών, ιδίως εκείνων που θέλουν να αποτελούν μια Ένωση, η οποία θα πρέπει να στηρίζεται στον σεβασμό της ιδιαιτερότητας κάθε κράτους-μέλους. Αντίθετα, φυσική κατάσταση που διέπει ιστορικά, διαχρονικά και πολιτισμικά όλους τους λαούς και όλες τις χώρες είναι η γλωσσική πολυμορφία, η οποία συνιστά ό,τι θα μπορούσε να ονομαστεί «γλωσσική οικολογία». Πρόκειται για τη φυσική διαφοροποίηση των λαών ως προς τη γλώσσα που μιλούν, η οποία διαφέρει, όπως το περιβάλλον, οι άνθρωποι, οι αντιλήψεις, τα φυσικά και άλλα χαρακτηριστικά από τον έναν λαό στον άλλο. Εξάλλου, η γλώσσα κάθε λαού είναι μια άλλη σύλληψη, οργάνωση και έκφραση τού κόσμου. Έτσι, η γλωσσική διαφοροποίηση, η **γλωσσική πολυμορφία**, είναι σύμφυτη με τον ίδιο τον άνθρωπο και το περιβάλλον του. Αφύσικη κατάσταση είναι η επιβολή μιας γλώσσας σε όλους, μιας ενιαίας γλώσσας για όλους τους λαούς, καθώς όσο παλιά φτάνουν οι γνώσεις μας για τον κόσμο, τόσο γνωρίζουμε τον άνθρωπο γλωσσικά διαφοροποιημένο.

Αυτή τη γλωσσική πολυμορφία, που αποτελεί και τη μεγαλύτερη πολιτιστική πρόκληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να τη διαφυλάξουμε ως «κόρηνη οφθαλμού» και να την αξιοποιήσουμε επικοινωνιακά και πολιτιστικά για μια **αμοιβαία ουσιαστική γνωριμία των λαών**, που αναγκαστικά περνά μέσα από τη γλώσσα. Δεν υπάρχει

¹ ήσσονα: κατώτερη, υποδεέστερη

² μονοπώλιο: αποκλειστικό δικαίωμα, αποκλειστική χρήση ή κατοχή ορισμένης ιδιότητας.

συντομότερος και πιο ουσιαστικός τρόπος να γνωρίσεις έναν πολιτισμό, έναν λαό, μια χώρα από το να μάθεις τη γλώσσα του.

Συνέντευξη Γ. Μπαμπινιώτη, εφ. *Το Βήμα*, 31.12.2006 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Ποια είναι, σύμφωνα με τον συγγραφέα, η αξία της μητρικής γλώσσας για έναν λαό; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Να επισημάνετε δύο από τις διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες εξασφαλίζεται η συνοχή στη δεύτερη παράγραφο (Ωστόσο...διαφοροποιημένο) του κειμένου και να αιτιολογήσετε τη χρήση καθεμιάς από αυτές.

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1. «γλωσσική πολυμορφία», «αμοιβαία [...] γνωριμία των λαών»

Να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις παραπάνω φράσεις του κειμένου.

(μονάδες 10)

B2. (Μονάδες 15)

B2. Να δικαιολογήσετε τη χρήση της ερώτησης από τον συγγραφέα στην πρώτη παράγραφο (Μπορεί... άλλων λαών) του κειμένου.

(μονάδες 15)